

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: **N. K.**, narozen X, státní příslušník Republiky Kazachstán,
bytem X,
zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem,
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2023, č. j. OAM-984/ZA-ZA11-P12-2022,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2023, č. j. OAM-984/ZA-ZA11-P12-2022, jímž žalovaný vyslovil, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) nepřípustná, a řízení o této žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Žalobce se v žalobě zároveň domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2. V žalobě žalobce předeslal, že podal žádost o mezinárodní ochranu, neboť je to poslední možnost, jak setrvat na území České republiky se svou rodinou (rodiče) a dcerou L. (*žalobcova dcera se jmenuje L., její matka je L., pozn. soudu*) S., narozenou X, která je občankou České republiky. Konstatoval, že na území České republiky žije podstatnou část svého života, naopak v zemi původu již nikoho a nic nemá, tedy by se neměl kam vrátit, ani neumí jazyk, kterým se v zemi jeho původu mluví, a je křesťan, tudíž lze předpokládat, že by v zemi původu byl občanem druhé kategorie. Nevyhovění žádosti o mezinárodní ochranu má proto podle žalobce nepřiměřené dopady do rodinného a soukromého života jeho i jeho rodiny, odporuje obsahu a smyslu Úmluvy o právech dítěte (zejména čl. 3 odst. 1), jakož i čl. 8 Úmluvy ochrany lidských práv a základních svobod, přičemž se nejedná o postup nezbytný a co možná nejvíce šetřící práva a zájmy účastníků a dotčených osob.
3. Žalobce namítal, že vzhledem ke skutečnosti, že mu bylo uděleno aktuálně platné vyhoštění z území České republiky v délce tří let, by jeho vycestování vedlo k dlouhodobému odloučení od rodiny a zejména od jeho nezletilé dcery, přičemž by neměl možnost se do České republiky vrátit. Toto podle žalobce není v nejlepším zájmu jeho nezletilé dcery a jde o případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. S poukazem na důvodovou zprávu a judikaturu Nejvyššího správního soudu k § 14 zákona o azylu uvedl, že smyslem humanitárního azylu je reagovat na mimořádné situace, které nelze zákonem předvídat. Podotkl, že má na území České republiky vytvořeno komplexní rodinné a sociální zázemí, žije zde více než 15 let a má zde dceru ve věku 13 let, o kterou se s její matkou starají. Podle žalobce hrozí jemu a zejména jeho dceři, která je na něj citově velmi vázána, hrozí nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Uzavřel, že s ohledem na jeho situaci by mu měl být udělen humanitární azyl či doplňková ochrana podle § 14 a § 14a zákona o azylu, a to i s ohledem na aplikační praxi žalovaného, který v obdobných věcech žádostem cizinců vyhověl.
4. Podle žalobce se nejedná o stejnou situaci jako v řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu (před více než 5 lety), neboť žalovaný tehdy neposoudil, zda rodinné vazby žalobce na území České republiky, vazby a zázemí v zemi původu či platné vyhoštění nemohou mít negativní dopady na rodinný život žalobce a jeho rodiny v takové míře, že by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či Úmluvy o právech dítěte. Podotkl, že taková hrozba musí být posouzena k aktuálnímu datu a nelze toliko odkázat na dřívější rozhodnutí, neboť tato úvaha je předpokladem pro posouzení přípustnosti opakované žádosti.
5. Napadené rozhodnutí označil žalobce za nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť se nezabývá otázkou naplnění humanitárního azylu či doplňkové ochrany a žalovaný nezkoumal aktuální situaci žalobce vzhledem k hrozbě nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Podle žalobce nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť hrozí dramatický zásah do rodinného a soukromého života jeho, jeho družky a dcery. Dodal, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a nesplňuje požadavky § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť není dostatečně odůvodněno a jeho výroková část nedostala požadavkům na přesnost a určitost. Podle žalobce žalovaný taktéž porušil zásady týkající se mezi volnosti správního uvážení, neboť z odůvodnění není zřejmé, proč situaci žalobce nebylo možno posoudit podle § 14a zákona o azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření konstatoval, že od posouzení předchozí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nedošlo v Kazachstánu k žádné změně, která by představovala novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a svědčila o možném pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo o hrozbě vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Podotkl, že důvody současné žádosti žalobce porovnal s jeho tvrzeními v předchozí žádosti a dospěl k závěru, že se jedná o stejné důvody jako v minulém řízení. Ve vztahu k humanitárnímu azylu žalovaný uvedl, že se jedná o výjimečný institut, který lze udělit v případě, že žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje podmínky pro udělení azylu, avšak by bylo nehumánní mu azyl neudělit. Podle žalovaného se jedná například o osoby s těžkým zdravotním postižením či omezením nebo pocházející ze země, která byla zasažena přírodní nebo člověkem způsobenou katastrofou. S poukazem na § 10 odst. 2 zákona o azylu uvedl, že v případě opakované žádosti o mezinárodní ochranu nemá povinnost posuzovat naplnění důvodů podle § 14 zákona o azylu. Dodal, že neshledal důvody pro opakované meritorní posouzení žádosti žalobce, neboť žalobce neuvedl nové azylově relevantní skutečnosti. Napadené rozhodnutí označil žalovaný za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení příslušné výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě soudu ze dne 20. 3. 2023 výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Dne 6. 11. 2017 podal žalobce první žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti uvedl, že je státním příslušníkem Kazachstánu, náboženského přesvědčení křesťan, nikdy nebyl členem politické strany, ani nebyl nijak politicky aktivní, cítí se zcela zdravý a je svobodný. Uvedl, že má dceru L. S., narozenou X. Popsal, že v devíti letech (v roce 1997) přicestoval s rodiči do České republiky a od té doby Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zde pobývá, pouze v letech 2005 až 2008 jezdil navštěvovat tetu do Německa na turistické vízum. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že v Kazachstánu od dětství nebyl, nikoho tam nemá, po celou dobu žije v České republice, kde žije i jeho dcera. Dodal, že v Kazachstánu není dobrá bezpečnostní situace, mluví se tam kazašsky, což žalobce neumí, a v zemi je také více rozšířen islám, přičemž žalobce je křesťan.

11. Při prvním pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 11. 2017 žalobce uvedl, že Kazachstán opustil v roce 1997, když mu bylo osm let, od té doby tam nebyl. Jeho babička byla české národnosti a s jeho matkou se rozhodly odjet do České republiky, neboť v Kazachstánu nebyla práce a byly tam špatné životní podmínky. Žalobcova matka žije v Chomutově, babička zemřela a na otce si nevzpomíná, do České republiky s nimi necestoval. Z jeho příbuzných nikdo v Kazachstánu nežije, s nikým z Kazachstánu žalobce není v kontaktu. V České republice pobýval legálně od roku 1997 na povolení k trvalému pobytu, vychodil zde základní školu, stavební učiliště však nedokončil. Živil se jako čalouník či operátor výroby. Připustil, že byl odsouzen za trestný čin krádeže, ve vězení strávil 20 měsíců, výkon trestu mu skončil dne 10. 10. 2017, přišel o povolení k trvalému pobytu a bylo mu uloženo do 8. 11. 2017 opustit Českou republiku. Když byl dítě, žádala jeho matka o udělení českého občanství, avšak kvůli ztrátě nějakých dokladů jim nebylo uděleno. O mezinárodní ochranu žalobce požádal až nyní, neboť pozbyl trvalý pobyt v České republice, nedovede si představit život v Kazachstánu, chce zůstat v České republice a nepodařilo se mu vyřídit si jinou formu pobytu. Žalobce žije se svou matkou, jejím přítelem a svým bratrem v X v ulici X. Jeho dcera žije se svou matkou v X v ulici X. S dcerou se navštěvují každý den, žalobce jí hradí různé aktivity a oblečení. Když pobýval ve vězení, tak jej dcera každý měsíc navštěvovala, také si psali a o dceru se starala i jeho matka. V rodném listě dcery není žalobce zapsán, ale má čestné prohlášení její matky, že je otcem. Informaci, že v Kazachstánu není bezpečno, stršíli se tam a jsou tam atentáty, žalobce ví z televize, z internetu a od bratranců, kteří přijeli z Kazachstánu asi před dvěma nebo třemi lety. Žalobce se trochu domluví rusky, ale od známých se dozvěděl, že kazašské úřady vyžadují pouze kazachštinu. Podotkl, že většina obyvatelstva jsou muslimové, a proto se obává, že by se k němu jako ke křesťanovi chovali nepřátelsky, protože jsou svou podobou jiní, a to se projevuje i v jejich chování vůči křesťanům. Dodal, že tento jeho názor nevychází z jeho osobní zkušenosti, říkali mu to známí, kteří tam byli a vědí, co se tam děje. Žalobce se považuje za Čecha, byl vychován v české kultuře, vůbec si nedovede představit návrat do Kazachstánu. Žalobce uvedl, že čestné prohlášení matky své dcery o svém otcovství doloží; žalovaný mu k tomu stanovil lhůtu 14 dnů. Žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil, nepředložil ani příslibené čestné prohlášení o svém otcovství.
12. Na základě této (první) žádosti žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 6. 2018, č. j. OAM-923/ZA-ZA11-P10-2017, žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. V tomto rozhodnutí uvedl, že hlavním důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu na území České republiky, neboť žalobce pozbyl pobytové oprávnění a přeje si v České republice zůstat, neboť zde žije jeho rodina, především nezletilá dcera. Na území Kazachstánu od dětství nebyl, nikoho tam nezná, kazašsky se nedorozumí a je křesťanem.
13. Dne 4. 11. 2022 podal žalobce druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti žalobce dne 9. 11. 2022 mimo jiné uvedl, že má dceru L. S.,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

narozenou X, která je občankou České republiky, předložil její rodný list, čestné prohlášení bývalé partnerky, že je otcem její dcery L. S., a test DNA, z čehož podle žalobce jasně plyne, že je otcem své dcery. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že má stejné důvody jako v minulém řízení, tedy že v Kazachstánu od dětství nebyl, nikoho tam nemá, po celou dobu žil v České republice a neumí kazašský jazyk. V Kazachstánu by byl úplně ztracen a narušilo by to jeho osobní život. Dále uvedl, že v Kazachstánu je rozšířen islám, ale on je křesťan. V České republice má dceru, o kterou se stará, v současnosti s ní tráví více času a podílí se na její výchově. Dcera žije s bývalou partnerkou žalobce také v Jirkově, velmi často se s ní vídá, téměř každý víkend a dcera jej navštěvuje i v týdnu. Bývalé přítelkyni platí výživné a dceři přispívá na oblečení, věci do školy apod. V poslední době se jeho dcera zadýchává, přičemž ji několikrát musel vyzvednout ze školy a navštívit s ní lékaře a má v plánu s ní podstoupit důkladné lékařské vyšetření. Dodal, že v České republice má zázemí, práci a dceři může i do budoucna zajistit potřebou péči. V případě nuceného odjezdu do vlasti by byla zpřetrhána jejich veškerá pouta.

14. Ze spisového materiálu dále vyplynulo, že žalovaný dne 7. 12. 2022 seznámil žalobce s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, mezi kterými byla informace Ministerstva vnitra ze dne 15. 7. 2022 – Kazachstán, Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, podstatné části spisu žalovaného č. j. OAM-923/ZA-ZA11-2017 (žalobcova první žádost), protokol ze dne 9. 11. 2022 o poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, samotná žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 4. 11. 2022, opis z evidence rejstříku trestů žalobce ze dne 21. 11. 2022, informace z Cizineckého informačního systému k pobytu žalobce po ukončení předchozího správního řízení a dokumenty doložené žalobcem. Zmocněnec po seznámení se s obsahem těchto podkladů uvedl, že se k nim vyjádří, případně navrhe jejich doplnění či uvede nové skutečnosti ve lhůtě do 19. 12. 2022 stanovené žalovaným, avšak se nijak nevyjádřil. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí.
15. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval ve skutečnosti, že žalovaný dostatečně neodůvodnil své závěry a nezabýval se otázkou naplnění humanitárního azylu či doplňkové ochrany a nezkoumal aktuální situaci žalobce s ohledem na hrozbu nebezpečí vážné újmy. Žalobce by si měl uvědomit, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany žalovaný shledal nepřijatelnou a řízení o ní zastavil. V takovém případě se věcně neposuzují důvody pro udělení mezinárodní ochrany, a odůvodnění rozhodnutí pak spočívá především v tom, že byly naplněny důvody pro zastavení řízení, tj. že žádost o udělení mezinárodní ochrany je skutečně nepřijatelná, neboť splňuje zákonnou definici opakované žádosti upravenou v § 11a odst. 1 zákona o azylu. V tomto kontextu soud vyhodnotil napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné.
16. Soud dále poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaný v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostál, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsal, z jakých skutkových a právních okolností vycházel, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a co jej vedlo k zastavení řízení. Soud proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, tedy je přezkoumatelné. Podle názoru soudu žalobce spíše, než s rozsahem odůvodnění napadeného rozhodnutí nesouhlasí s jednotlivými závěry žalovaného, což ovšem není otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, nýbrž otázkou jeho zákonnosti a věcné správnosti, která bude posouzena v další části odůvodnění tohoto rozsudku.

17. Žalobce dále v žalobě bez jakéhokoli upřesnění a bez vylíčení konkrétních skutkových souvislostí s jeho případem uplatnil obecnou námitku, že výroková část napadeného rozhodnutí je nepřesná a neurčitá. Takováto obecná námitka nemá kvalitu žalobního bodu, neboť každý žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení nebo závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS). Obdobně např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že za žalobní body nelze považovat ani prostý výčet paragrafů správního řádu, které údajně žalovaný porušil, ani jejich parafrázi bez jakékoli specifikace. Předmětnou obecnou námitku žalobce tudíž nelze vypořádat jinak než obecným způsobem. Soud proto konstatuje, že po prostudování napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobcem toliko obecně tvrzeným nedostatkem napadené rozhodnutí netrpí.
18. Soud zdůrazňuje, že předmětem soudního přezkumu v této věci je rozhodnutí žalovaného, jímž bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Žalobce by si měl uvědomit, že v takovém případě je soud povolán výhradně k tomu, aby zkoumal, zda byly naplněny důvody pro zastavení řízení a zda byla žádost žalobce skutečně nepřipustná, či nikoli. Toto omezení vyplývá i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[b]ylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona ... o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74). K obdobným závěrům dospěl i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, vyslovil, že *„[s]právní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Připustnost opakované Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.*

žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřipustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“

19. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu platí, že „[ř]ízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.“ Z § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu přitom vyplývá, že „[ž]ádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.“ Opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany se podle § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu pro účely tohoto zákona rozumí žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu platí, že „[p]odal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které
- a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a
 - b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“
20. Z § 12 zákona o azylu plyne, že „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
21. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“ V odstavci 2 téhož ustanovení je pak definováno, že „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

22. V § 3 správního řádu je stanoveno, že „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“
23. Koncept tzv. opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany byl do zákona o azylu promítnut na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, (dále jen „procedurální směrnice“) a projevil se v § 11a a násl. zákona o azylu. Tato ustanovení zohledňují situaci, kdy je žádost podávána žadatelem opakovaně, přičemž však jmenovaný neuvádí žádné skutečnosti či zjištění, které nemohl bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení a jež by svědčily o jeho možném pronásledování podle definice uvedené v tomto zákoně nebo hrozbě nebezpečí vážné újmy, a současně ani z úřední činnosti příslušného správního orgánu nejsou známy nové skutečnosti. Plně v souladu s procedurální směrnicí zákon o azylu stanoví, že v případě, kdy je na základě předchozích řízení či s ohledem na absenci podstatných změn okolností vztahujících se k pronásledování či hrozbě vážné újmy možné se domnívat, že jim cizinec nebude vystaven, správní orgán řízení usnesením zastaví.
24. Důvodová zpráva k příslušné novele zákona o azylu (provedené zákonem č. 314/2015 Sb.) v dané souvislosti uvádí: „Cílem transpozice tohoto ustanovení je zamezit zneužívání řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy není žádoucí, aby cizinci podávali stále dokola žádosti o udělení mezinárodní ochrany, i třeba pokud dosavadní řízení v téže věci dosud neskončilo (tato situace je řešena v § 11b), s cílem buď zabránit návratu do země původu nebo profitovat z materiálních benefitů poskytovaných žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Je nutné vysvětlit, že tento postup se uplatní s přihlédnutím ke všem předchozím řízením, což znamená, že všechny skutečnosti tvrzené cizincem už byly posouzeny jednak ministerstvem, ale i odvolacím soudním orgánem (podal-li cizinec opravný prostředek) a je nutné brát v úvahu i to, že pokud by byla další opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany podána po delším časovém období (jednotky let), může se osobní situace cizince nebo situace v zemi jeho původu rapidně změnit a v takovém případě by další opakovaná žádost měla být posouzena v režimu přípustnosti – zde by tedy nebyla splněna podmínka, že lze vycházet ze zjištění v minulých řízeních.“
25. Z výše uvedeného plyne, že úkolem správního orgánu v případě opakovaných žádostí cizince o udělení mezinárodní ochrany je zkoumat, zda nedošlo k podstatné změně okolností, jež v předchozím případě (či případech) vedly k zamítnutí dřívější žádosti (nebo žádostí) o udělení mezinárodní ochrany. Hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti je tedy postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které žadatel – nikoli vlastní vinou – nemohl uplatnit během předchozího (předchozích) řízení.
26. Institutem opakované žádosti se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v již zmíněném rozsudku č. j. 3 Azs 6/2011-96, ze kterého vyplývá, že odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018-45, přitom plyne, že „[z]a nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady.“

27. S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje a v poměrech projednávané věci uvádí, že v žalobcově případě jde o opakovanou žádost, neboť předchozí řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo pravomocně ukončeno rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 6. 2018, č. j. OAM-923/ZA-ZA11-P10-2017. Žalobce v řízení o původní žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 11. 2017 mezi důvody pro její udělení uvedl, že v Kazachstánu od svého dětství nebyl, nikoho tam nemá, po celou dobu žije v České republice, kde žije i jeho dcera. Dodal, že v Kazachstánu není dobrá bezpečnostní situace, mluví se tam kazašsky, což žalobce neumí, v zemi je také více rozšířen islám, přičemž žalobce je křesťan. Prakticky shodné důvody však žalobce uvedl také v řízení o své druhé žádosti ze dne 4. 11. 2022, kde konstatoval, že v Kazachstánu od dětství nebyl, nikoho tam nemá, po celou dobu žil v České republice, neumí kazašský jazyk, v Kazachstánu je rozšířen islám, ale on je křesťan. V Kazachstánu by byl úplně ztracen a narušilo by to jeho osobní život. V České republice má dceru, o kterou se stará, v současnosti s ní tráví více času a podílí se na její výchově. Rozdíl oproti první žádosti spočívá podle názoru soudu pouze v tom, že žalobce doložil rodný list své dcery, ve kterém je jako otec zapsán bývalý partner její matky, čestné prohlášení její matky o tom, že žalobce je otcem její dcery, a test DNA dokládající otcovství žalobce.
28. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaný provedl komparaci důvodů uplatněných v první a ve druhé žádosti, které přitom i výslovně citoval. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí tak zřetelně plyne, že se porovnáním jednotlivých žádostí o udělení mezinárodní ochrany a v nich uplatněných důvodů žalovaný náležitě zabýval a shledal, že žalobce neuvedl ani se neobjevily žádné nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení a které by nasvědčovaly možnému pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu nebo hrozící vážné újmě podle § 14a téhož zákona.
29. Pokud jde o žalobcem doložené dokumenty prokazující jeho otcovství k nezletilé dceři, soud zdůrazňuje, že žalobci nic nebránilo v tom, aby tyto dokumenty předložil již v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Podle názoru soudu tedy otcovství žalobce nebylo v předchozím řízení prokázáno výhradně v důsledku zavinění ze strany žalobce, který měl možnost v prvním řízení předložit čestné prohlášení matky nezletilé (což ostatně přislíbil a nesplnil), podstoupit test otcovství či navrhnout správnímu orgánu jeho provedení. To však žalobce neučinil, ač mu v tom nic nebránilo. Soud v této souvislosti rovněž nepřehlédl skutečnost, že žalobce byl již v řízení o první žádosti zastoupen právním zástupcem. Doložení otcovství žalobce k jeho nezletilé dceři proto nic nemění na závěru o tom, že

žalobcova opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) a § 11a odst. 1 zákona o azylu.

30. Žalobce by měl mít na paměti, že § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu představuje podle judikatury Nejvyššího správního soudu jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. *res iudicata*, resp. v daném případě *res administrata*.
31. Soud dále připomíná, že předmět soudního přezkumu významně předurčuje i to, jaké žalobní námitky mohou být relevantně uplatněny a které jsou naopak zcela irelevantní. Žalobce při přezkumu rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu nepřijatelnosti žádosti pochopitelně může namítat, že nebyly naplněny podmínky pro zastavení řízení, že žádost nebyla nepřijatelná, případně že došlo k nějakým procesním pochybením v postupu správního orgánu. Námitky poukazující na žalobcovo zázemí v České republice proto soud považuje za irelevantní.
32. K námitce, že se žalovaný, vzhledem k možnosti udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany, při posuzování žalobcovy žádosti vůbec nezabýval vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, soud připomíná, že podmínky uvedené v § 11a odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona o azylu musí být splněny kumulativně. To znamená, že pokud žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, ani se takové skutečnosti nebo zjištění neobjevily, není třeba se zkoumat naplnění podmínky uvedené v § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Podle názoru soudu proto nebylo třeba, aby žalovaný blíže zkoumal, zda by žalobcovo vycestování nebylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky a přihlížel k čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Soud dodává, že meritorní posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany může být provedeno pouze tehdy, pokud je žádost přijatelná a není dán důvod pro zastavení řízení, jako tomu bylo v projednávané věci. Uvedená žalobní námitka proto podle soudu směřovala mimo předmět tohoto soudního řízení.
33. Žalobci nelze přisvědčit v jeho názoru, že žalovaný nezjistil skutečný stav věci. Soud zdůrazňuje, že z hlediska náležitého zjištění skutkového stavu bylo podstatné výhradně posouzení, zda jde o opakovanou žádost a zda je tato žádost nepřijatelná. V tomto směru žalovaný zjistil skutkový stav naprosto dostatečně a plně v souladu s § 3 správního řádu. Soud v této souvislosti poznamenává, že nepřehlédl, že se žalobce po seznámení s podklady rozhodnutí k těmto podkladům ani k věci nijak nevyjádřil, byť při seznámení dne 7. 12. 2022 požádala substituční zmocněnkyně jeho právního zástupce o lhůtu k písemnému vyjádření. Žalobce, který byl zastoupen profesionálním právním zástupcem, tedy nevyužil možnost navrhnout doplnění dokazování či jakkoli zpochybnit podklady opatřené žalovaným nebo jejich úplnost, tudíž soudu námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu vyhodnotil jako účelovou a nedůvodnou.
34. Soud rovněž neshledal, že by byl žalobce v průběhu správního řízení jakkoli zkrácen na svých právech a že by žalovaný při vyhodnocení jeho žádosti jako nepřijatelné podle § 10a Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

odst. 1 písm. e) zákona o azylu jakkoli pochybil. Soud nezjistil porušení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K žalobcovu argumentu, že měl žalovaný hájit jeho zájmy, soud poznamenává, že žalovaný byl povinen postupovat v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, což učinil, když náležitě prokázal nepřipustnost žalobcem podané opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v důsledku toho řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

35. K tvrzení žalobce, že žádost o mezinárodní ochranu je poslední možnost jak setrvat na území České republiky se svou rodinou (rodiče), soud poznamenává, že v první ani ve druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl jako důvod žádosti, že by chtěl v České republice setrvat se svými rodiči; podle výpovědi žalobce při pohovoru k první žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 11. 2017 navíc žalobcův otec do České republiky nepřicestoval. Předmětné žalobní tvrzení tak soud pokládá za bezpředmětné.
36. Žalobci lze dát částečně za pravdu v tom, že se v projednávané věci nejedná o stejnou situaci jako v řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nicméně ani tato skutečnost podle názoru soudu nic nemění na zákonných podmínkách, za kterých je výjimečně možné věcně posoudit opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Tyto podmínky v žalobcově případě splněny nebyly. Soud zároveň nesdílí názor žalobce, že předpokladem pro posouzení přípustnosti opakované žádosti je posouzení hrozby negativních dopadů do rodinného života žalobce a jeho rodiny (a možného porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či Úmluvy o právech dítěte) k aktuálnímu datu. Žalobce by si měl uvědomit, že stále platí podmínka přípustnosti opakované žádosti plynoucí z § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, tj. že se jedná o nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Není-li tato podmínka splněna (jako je tomu v případě žalobce), nemá žalovaný povinnost tyto nové skutečnosti zkoumat.
37. Na okraj soud poznamenává, že mezinárodní ochrana je institutem výjimečným a neslouží k legalizaci pobytu, která zjevně byla hlavní důvodem podání žalobcovy první i druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Za účelem legalizace pobytu měl žalobce podle názoru soudu využít instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Soud se v tomto ohledu plně ztotožňuje se závěry Nejvyššího správního soudu vyslovenými v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, podle kterého *„[a]zylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona.“*
38. Lze tedy uzavřít, že v případě žalobce byly naplněny zákonné podmínky nepřipustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany stanovené v § 11a odst. 1 zákona o azylu, žalovaný proto oprávněně a plně v souladu s § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona vyslovil nepřipustnost této žádosti a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. V tomto postupu a rozhodnutí žalovaného neshledal soud žádné pochybení. V mezích žalobních

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

bodů vyhodnotil soud žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 23. června 2023

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.